

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U GRADIŠCI
Broj: 72 0 P 083949 23 P 2
Gradiška, 19.09.2024. godine

OSNOVNI SUD U GRADIŠCI, sudija Predrag Kasagić u pravnoj stvari tužitelja O. B. sin Č. L. bb Opština Srbac, zastupan po advokatima iz Zajedničke advokatske kancelarije Kovačević-Bešić iz Gradiške protiv tuženih R. B. kći B., L. bb Opština Srbac koju zastupa punomoćnik B. M. sin M. i B. M. iz L. bb Opština Srbac, radi utvrđenja prava vlasništva dosjelošću i utvrđenja postojanja stvarne služnosti i upisa tog prava u javnim evidencijama nekretnina, v.sp.1.000,00 KM, nakon održane glavne i javne rasprave dana 20.08.2024. godine, na kojoj su bili prisutni punomoćnik tužitelja advokat Dajana Bešić i drugotuženi B. M., donio je dana 19.09.2024. godine sledeću :

PRESUDU

1. UTVRĐJUJE se da je tužitelj B. O. iz L. bb, vlasnik katastarske parcele broj 321/7 „Potkućnica“ njiva III klase površine 196 m² upisane u p.l. broj 8 k.o. Lilić, što su tuženi dužni priznati i dozvoliti upis tužiteljeva prava vlasništva na navedenoj nekretnini u katastru nekretnina i zemljišnoj knjizi, a koju će u protivnom zamjeniti ova presuda
2. UTVRĐJUJE se postojanje prava stvarne služnosti provoza traktora poljoprivrednih mašina, putničkih i teretnih motornih vozila i prolaza pješice preko k.č. broj 319 i to uz desnu obalu rijeke Ribarice u dužini od 60 metara, te preko k.č. broj 320 u dužini od 34,2 metra i preko k.č. broj 321/2 u dužini od 16 metara u ukupnoj dužini od 110 metara, a širini od 4 metra, sve upisane u p.l. broj 8. k.o. Lilić, kao vlasništvo tuženog B. M. sina M., a u korist k.č. broj 321/1 „Potkućnica“ njiva III klase, površine 3833 m² i k.č. broj 321/3 kuća i zgrade površine 60 m² i dvorište površine 420 m² ukupne površine 4313 m² upisane u p.l. broj 11 k.o. Lilić, kao vlasništvo tužitelja, što su tuženi dužni priznati i dozvoliti upis prava navedene služnosti u katastru nekretnina i zemljišnim knjigama jer će se u protivnom upis izvršiti na osnovu ove presude.

OBAVEZUJU se tuženi da tužitelju solidarno naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 2.394,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presudjenja pa do isplate a sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Obrazloženje

Tužitelj je pred naslovnim sudom dana 19.6.2020.godine, podnio tužbu protiv tuženih B. R., J. N. i K. V. G., radi utvrđenja prava vlasništva, navodeći da je vlasnik parcela sa 1/1 dijela i to k.č. broj 321/1-njiva 3 klase u površini od 3.833 m² k.č. broj

321/3 – kuća i zg u površini od 60 m² i dvorište u površini 420 m² i k.č. broj 322 – šuma orašik u površini od 2472 m² upisane u p.l. broj 11/2 k.o. Lilić.

Tužitelj navodi, da je 1967.godine stupio u posjed nekretnina i to k.č. broj 321/2 „Potkućnica „ njiva III klase površine 4500 m² koja je upisana u p.l. broj 8 k.o. Lilić sa 1/1 dijela na imenu tužene B. R. i k.č. broj 321/5 i k.č. broj 321/6 koje se vode u suvlasništvu na imenu tuženih J. N. i K. V. G. sa ½ dijela te da je na navedenim nekretninama izgradio betonsku ogradu 1972. godine i od tada je u neprekidnom i nesmetanom posjedu navedenog dijela nekretnina.

Tužitelj predlaže da sud nakon provedenog postupka donese presudu kojom se utvrđuje da je na osnovu održaja stekao pravo svojine na dijelu nekretnina k.č. broj 321/2 upisane u p.l. broj 8 k.o. Lilić sa 1/1 dijela na imenu tužene B. R. i na k.č. broj 321/5 i k.č. broj 321/6 koje se vode u suvlasništvu sa ½ dijela na imenu tuženih J. N. i K. V. G..

Podneskom od 25.12.2020.godine tužitelj povlači tužbu protiv drugotužene J. N. i trećetužene K. V. G. dok tužba egzistira u odnosu na prvotuženu B. R..

Tužitelj je pred naslovnim sudom dana 12.06.2020.godine podnio tužbu protiv tužene B. R. radi utvrdjenja prava stvarne službenosti navodeći da je vlasnik parcela sa 1/1 dijela i to k.č. broj 321/1, k.č. broj 321/3 i k.č. broj 322 upisane u p.l. broj 11/2 k.o. Lilić.

Tužitelj navodi da sa navedenim parcelama graniče parcele tužene označene kao k.č. broj 321/2, k.č. broj 320, k.č. broj 319 i k.č. broj 318 upisane u p.l. broj 8 k.o. Lilić sa 1/1 dijela na imenu tuženog, a koje parcele se nalaze odmah uz pristupni put i preko njih je tužitelju neophodno da prelazi svojim traktorom, teretnim i terenskim vozilom, putničkim motornim vozilom i pješice kako bi došao do svojih parcela jer drugog pristupnog puta nema a taj put koristi već duži niz godina kao pristupni put svojim parcelama. S obzirom da tužena ne dozvoljava tužitelju prolaz preko navedenih parcela tužene to isti predlaže da sud donese presudu kojom se utvrđuje pravo stvarne službenosti provoza traktorom, poljoprivrednom mašinom, vozilom i pješice, radi pristupa i obrade nekretnina tužitelja, a preko nekretnina tužene označene kao k.č. broj 321/2, k.č. broj 320, k.č. broj 319 i k.č. broj 318 upisane u p.l. broj 8 k.o. Lilić sa 1/1 dijela u korist nepokretnosti tužitelja označene kao k.č. broj 321/1, k.č. broj 321/3 i k.č. broj 322 upisane u p.l. broj 11/2 k.o.. Lilić.

Podneskom od 29.9.2021.godine tužitelj uredjuje tužbu i tužbeni zahtjev koji glasi kao u dispozitivu presude, navodeći da je u toku trajanja ove parnice tužena B. R. kao poklonodavac sa tuženim B. M., njenim sinom, kao poklonoprincipcem dana 31.03.2021. godine pod brojem OPU 666/2021 zaključila Ugovor o poklonu kojim mu je pored ostalih nekretnina poklonila i nekretnine koje su predmet spora u ovoj parnici te pored tužene B. R. kao tuženog imenuje i B. M..

Kod činjeničnih i pravnih navoda iz tužbe i uredjenog tužbenog zahtjeva sa podneska od 29.9.2021. godine punomoćnik tužitelja ostaje do zaključenja glavne rasprave sa prijedlogom da sud usvoji tužbeni zahtjev u cjelosti.

Tužena B. R. u odgovoru na tužbu navodi da je evidentno da tužitelj iz objesti zloupotrebljavaju pravo i podnosi brojne tužbe i pokreće postupke pred tužilaštvima, sudovima i drugim državnim organima kako protiv nje tako i protiv njenog sina B. M., a sve kako bi samo njemu iz poznatih razloga protivpravno nezakonito i nasilno oteo njihovu imovinu i dobio nešto što mu ne pripada.

Tužena navodi da je tužitelj u predmetu ovog suda broj 72 0 V 073546 18 V prvo tražio da izvrši uredjenje medjne linije između parcela njegovo vlasništvo i to k.č. broj 321/1 i parcele vlasništvo tužene k.č. broj 321/2 a koji prijedlog je odbijen jer iste parcele nisu susjedne i nemoguće je izvršiti uredjenje medjne linije parcela koje ne graniče te da je navedenim rješenjem utvrđeno da je tužena vlasnica parcele k.č. broj 321/2, da bi nakon toga tužitelj podnio tužbu za smetanje posjeda u predmetu ovog suda broj 72 0 P 073547 18 P pa je nakon odgovora na tužbu tužitelj odustao od tužbe jer je nemoguće da je vlasnik posjeda sam sebi vršio smetanje posjeda te da bi nakon toga tužitelj podnio krivičnu prijavu protiv njenog sina Budić Mile zbog krivičnog djela oštećenja i oduzimanja tuđe stvari iz člana 240. stav 1. KZRS jer je njen sin porušio 30 metara ograde i 10 voćki koje su se nalazile na parceli k.č. broj 321/2 te da je Okružno javno tužilaštvo Banjaluka donijelo naredbu o obustavi istrage sa obrazloženjem da su se oštećene stvari nalazile na parceli k.č. broj 321/2 koja je u njenom posjedu te da isto ne može biti krivično djelo a osim toga navodi da tužitelj u tužbi navodi da je tužena vlasnik parcele k.č. broj 321/2 te da tužitelj pored notorne činjenice da je vlasnik parcele k.č. broj 321/2, faktičkog stanja materijalnih dokaza i činjenice da je ona vlasnica parcele k.č. broj 321/2 traži da se utvrdi da je on vlasnik predmetne parcele što je apsurdno te predlaže sudu da tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan. Osim toga tužena navodi da je tužitelj u predmetu broj 72 0 P 083950 20 P priznao da je tužena vlasnica parcele k.č. broj 321/2.

Kod činjeničnih i pravnih navoda iz odgovora na tužbu tuženi ostaju do zaključenja glavne rasprave sa prijedlogom da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

Tužitelj je u ponovljenom postupku na glavnoj raspravi izveo dokaze čitanjem p.l. broj 11/2 k.o. Lilić, p.l. broj 8 k.o. Lilić, p.l. broj 63/2 k.o. Razboj Ljevcanski, p.l. broj 340/2 k.o. Martinac Stari, kopije katastarskog plana broj 2 i 5 k.o. Lilić od 29.5.2020.godine, čitanjem zapisnika sa uvidjaja na licu mjesta od 09.03.2021. godine, čitanjem nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Bajić Miloša od 23.03.2021.godine sa dopunom nalaza od 02.09.2021.godine, čitanjem iskaza vještaka sa zapisnika od 07.06.2021. godine i 07.10.2021.godine čitanjem iskaza svjedoka Sivac Novaka, Sivac Jove, Šaula Vase i Žabić Marka sa zapisnika od 07.06.2021. godine, čitanjem žalbe od 16.06.2022.godine u predmetu broj 72 0 P 087722 21 P i čitanjem iskaza tužitelja i prvotužene sa zapisnika od 07.06.2021. godine.

Tuženi su u ponovljenom postupku na glavnoj raspravi izveli dokaze čitanjem rješenja broj 72 0 P 073547 18 P od 13.11.2019.godine, rješenja broj 72 0 V 073546 18 V od 15.04.2019.godine, p.l. broj 8 k.o. Lilić, kopije katastarskog plana od 06.05.2019.godine, naredbe Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka od 30.06.2020.godine, obavještenja o obustavi istrage Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka od 30.06.2020.godine, akta „Geocentar“ Srbac broj 71/2018 od 28.06.2018.godine sa skicom snimanja i izjavom o prihvatanju izvršenih terenskih radova „GeoCentar“ Srbac od 28.6.2018.godine, kopije plana od 29.06.2018.godine, zapisnika o izvršenom uvidjaju na licu mjesta od 03.07.2018.godine, rješenja Osnovnog suda u Gradišci, broj 72 0 P 087722 21 P od 10.05.2022.godine sa kopijom zapisnika o uvidjaju i nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke sa skicom lica mjesta i čitanjem iskaza prvotuzene sa zapisnika od 07.06.2021. godine.

Ocjenjujući naprijed provedene dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, u skladu sa odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br. 58/03, 85/03, 74/05 i 63/07,49/09, 61/13, 27/24 u daljem tekstu: ZPP), utvrđene su sledeće važne činjenice i odlučeno je kao u dispozitivu presude iz sledećih razloga:

Iz prepisa p.l broj 11/2 k.o. Lilić proizilazi da je tužitelj upisan kao posjednik sa 1/1 dijela na nekretninama koje su predmet spora označene sa k.č. broj 321/1 njiva III klase u površini od 3833 m², k.č. broj 321/3, kuća i zgrade u površini od 60 m² i dvorište u površini od 420 m² i k.č. broj 322 šuma „Orašik“ u površini od 2472 m² a što proizilazi iz kopije katastarskog plana broj 02 i 05 od 29.05.2020.godine.

Iz prepisa p.l. broj 8 k.o. Lilić od 15.06.2020.godine, proizilazi da je tužena Budić Radmila upisana kao posjednik na nekretninama koje su predmet spora i to k.č. broj 319, 320 i 321/2, a što proizilazi iz kopije katastarskog plana od 06.05.2019.godine.

Iz prepisa p.l. broj 63/2 k.o. Razboj Ljevčanski od 09.12.2020.godine, proizilazi da su na nekretninama označenim sa k.č. broj 1940/2 i 1940/4 upisane kao suposjednice sa ½ dijela J. N. i V. G..

Iz prepisa p.l. broj 340/2 k.o. Martinac Stari od 09.12.2020.godine, proizilazi da su na nekretninama označenim sa k.č. broj 57/4 upisane kao suposjednice sa po ½ dijela J. N. i V. G..

Iz naredbe o obustavi istrage Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka broj T13 0 KT 0048778 19 od 30.06.2020.godine, proizilazi da je obustavljena istraga protiv drugotuženog B. M. zbog krivičnog djela oštećenje i oduzimanje tuđe stvari iz člana 240. stav 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske zbog postojanja osnova sumnje da je dana 27.04.2019.godine u mjestu Lilić bb Opština Srbac upotrebom radne mašine – traktora i motornom pilom porušio 30 metara ograde i 10 vočki koje su se nalazile u dvorištu oštećenog B. M. jer djelo koje je učinio drugotuženi nije krivično djelo.

Iz obavijesti o obustavi istrage Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka broj T13 0 KT 0048778 19 od 30.06.2020.godine proizilazi da je drugotuženi obavješten od

strane tužilaštva da je protiv njega obustavljena istraga zbog krivičnog djela oštećenje i oduzimanje tuđe stvari iz člana 240 . stav 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske jer djelo koje je učinio nije krivično djelo.

Rješenjem Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 V 073546 18 V od 15.04.2019.godine odbija se prijedlog predlagača B. O. protiv protivnika predlagača B. R. a radi uređenja medjne linije između parcela k.č. broj 321/1 u vlasništvu predlagača B. O. i parcele k.č. broj 321/2 vlasništvo protivnice predlagača B. R. kao neosnovan jer navedene parcele nisu susjedne.

Rješenjem broj 72 0 P 073547 18 P od 13.11.2019.godine utvrđeno je da je tužba tužitelja B. O. protiv tuženog B. M. radi smetanja posjeda povučena.

Iz akta „Geocentar“ Srbac broj 71/2018 sa skicom snimanja od 03.07.2018.godine, kopije katastarskog plana od 29.06.2018.godine i izjave o prihvatanju izvršenja terenskih i geodetsko tehničkih radova od 28.06.2018.godine proizilazi da su za potrebe prvotuzene izvršeni geodetski radovi obnove granice parcela k.č. broj 318 , 319. 320. i 321/2 upisane u p.l. broj 8 k.o. Lilić.

Iz zapisnika o izvršenom uvidjaju na licu mjesta od 03.07.2018.godine „Geo-centa“ Srbac proizilazi da je na licu mjesta utvrđeno da je uz prisustvo zainteresovanih stranaka B. R. i B. M. izvršena obnova parcela k.č. broj 318, 319. 320 i 321/1 upisane u p.l. broj 8. k.o. Lilić te da stranka B. M. koji graniči sa parcelama prvotuzene kao podnosioca zahtjeva k.č. broj 318 i 321/1 je saglasan sa obnovljenom granicom uz napomenu da je granična linija između parcele k.č. broj 321/2 koja se vodi na prvotuzenoj a graniči sa parcelom k.č. broj 321/1 i koja je upisana na ime B. Č. O. je sporna te da imenovani drži u posjedu dio parcele k.č. broj 321/2.

Iz Rješenja Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 P 087722 21 P od 10.05.2022.godine sa kopijom zapisnika o uvidjaju od 22.10.2021.godine i nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Nadežde Nikšić od 09.11.2021.godine sa skicom lica mjesta proizilazi da je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja B. O. kojim zahtjeva da se utvrdi da je tuženi B. M. smetao tužitelja u posljednjem mirnom posjedu na k.č. broj 321/1 „Potkućnica“ njiva III klase u površini od 4500 m² upisano u p.l. broj 8 k.o. Lilić u ukupnoj dužini od 32,15 m i širine 0,12 m i to tako što je dana 21.12.2020.godine u prijedpodnevnim časovima počeo rušiti betonski temelj ograde koji je u posjedu tužitelja te da je dana 23.12.2020.godine oko 12,00 časova ponovo nastavio rušiti predmetni betonski temelj dok iz žalbe od 16.06.2022.godine proizilazi da je tužitelj B. O. izjavio žalbu na predmetno rješenje broj 72 0 P 087722 21 P od 10.05.2022.godine.

Uz prisustvo vještaka geodetske struke Bajić Miloša izvršen je uvidjaj na licu mjesta dana 09.03.2021.godine. Vještak Bajić Miloš u nalazu i mišljenju od 23.03.2021.godine navodi da je izvršio identifikaciju nekretnina k.č. broj 321/1 i k.č. broj 321/3 ukupne površine 4313 m² upisane u p.l. broj 11 k.o. Lilić kao posjed – povlasno dobro tužitelja sa 1/1 dijela i k.č. broj 318, 319, 320 i 321/2 ukupne površine

6970 m2 upisane u p.l. broj 8 k.o. Lilić kao posjed – poslužno dobro tužene B. R. sa 1/1 dijela .

Vještak navodi prema priloženoj skici lica mjesta da tužitelj nakon što skrene sa asfaltnog puta kroz selo na k.č. broj 633 društvena svojina – korisnik uprava puteva sa 1/1 dijela Srbac krećući se u pravcu sjevera uz desnu obalu potoka Ribarica nakon pređenih 70 m makadamskog puta dolazi do parcele k.č. broj 318 (obojeno crveno), poslužno dobro, te nastavlja dalje parcelama k.č. broj 318. 319. 320 i 321/2 u pravcu sjevera uz potok Ribarica k.č. broj 630 u dužini od 110,2 m gdje dolazi do dijela parcele k.č. broj 321/2 (na kopiji plana šrafirano crveno) koja se ne vodi na tužitelju ali da je on godinama drži u posjedu te nakon prelaska 9,8 m dolazi do parcele k.č. broj 321/6 (put širine 3,00 – „jorgića put“) te da prelaskom ovog puta širine 3,0 m ulazi na svoju parcelu k.č. broj 321/1.

U pogledu historijata upisa vještak navodi da su parcele tužitelja k.č. broj 321/1, 321/3 i 322 1960.godine, na osnovu aerofotogeometrijskog snimanja i uspostave katastarskog operata upisane na B. M. Č. sa 1/1 dijela te da na osnovu rješenja o nasljedjivanju broj O-14/92 od 12.02.1992.godine ove parcele prelaze na tužitelja sa 1/1 dijela dok su parcele k.č. broj 318,319,320 i 321/2 Rješenjem o nasljedjivanju broj O - 47/88 iza B. M. M. upisane na tuženu B. B. R. sa 1/1 dijela.

Vještak konstatuje da makadamski prilaz u dužini od 110,2 m koji tužitelj traži za dolazak do svog posjeda je širine 4,0 m i već postoji na terenu uz desnu obalu potoka Ribarica i isti za prolaz do svoje kuće koriste prvotuzena kao i posjednici parcele k.č. broj 321/6 J. N. i V. G. te da tužitelj nema drugog pristupnog puta za dolazak do svog posjeda uz napomenu da je na zahtjev punomoćnika tužitelja da se izjasni i o dijelu parcele k.č. broj 321/2 koji tužitelj godinama drži u posjedu izmjeri dužinu porušene ograde od 29 m koja je bila postavljena na betonskom temelju te da je ovaj dio parcele k.č. broj 321/2 na priloženoj kopiji plana lica mjesta šrafiran crvenim linijama i njegova površina iznosi oko 220 m2 te da su na ovom prostoru zasadjene dvije lijeske, 12 stabala jabuka, 2 višnje i 3 stabla kruške koje su zasadjene u dva reda u starosti od 15 do 20 godina uz napomenu da bi se sporni dio parcele k.č. broj 321/2 u površini od oko 230 m2 bi se morao rješavati dokazima o postojanju vlasništva pa bi se ta površina morala otcjepiti i formirati parcela koja bi imala svoj broj i površinu.

Vještak u iskazu pred sudom navodi da je mjerio širinu puta i utvrdio da ima širine 4 m pošljunčanog puta te da je čitava dužina puta pošljunčana osim jednog malog dijela uz potok Ribaricu i da na putu postoje vidljivi kolnički tragovi.

Tužitelj je zahtijevao da se formira posebna parcela k.č. broj 321/2 u površini od 230 m2, kako bi mogao urediti tužbeni zahtjev. Nakon toga je utvrđeno da je prvotuzena kao poklonodavac dana 31.03.2021.godine sa drugotuzenim kao poklonoprincem zaključila ugovor o poklonu nekretnina OPU broj 666/2021 notarski obrađen u kancelariji notara Milke Djaković iz Laktaša a predmet tog ugovora su i sporne nekretnine.

U dopuni nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke od 02.09.2021.godine sa skicom cijepanja parcele k.č. broj 321/2 u pogledu vlasničko pravnog i posjedovnog stanja na parcelama na kojima se traži služnost i na parceli na kojoj se traži vlasništvo, vještak navodi da su prilikom aerofotogrametrijskog snimanja –ustopave katastra zemljišta i katastarskog operata – posjedovnog stanja koje je stupilo na snagu 1960.godine sve gore pomenute identifikovane parcele bile upisane na nosioca domaćinstva B. M. Č. sa 1/1 dijela (otac tužitelja) te da se stavkom spiska promjena 4/66 (prijavni list) razvrgava zajednica (vrši dioba) između trojice braće) i formiraju se tri domaćinstva : posjed B. M. Č. sa 1/1 dijela (otac tužitelja), posjed B. M. B. sa 1/1 dijela i posjed B. M. M. sa 1/1 dijela (muž tužene B. R.). Vještak zatim navodi, da na osnovu rješenja o nasljedivanju O-14/92 od 12.2.1992.godine iza ostavitelja B. Č. parcele k.č. broj 321/1 i 321/3 prelaze u posjed tužitelja B. O., dok na osnovu rješenja o nasljedivanju O-47/88 iza B. M. na parcelama k.č. broj 319, 320 i 320/2 , na kojima se traži pravo služnosti i vlasništva kao posjednik upisana je tužena B. B. R. sa 1/1 dijela koja je ugovorom OPU broj 666/2021 zaključenim dana 31.03.2021.godine svoje nekretnine poklonila sinu B. M. uz napomenu da za ove nekretnine tj.k.o. Lilić ne postoji zemljišna knjiga jer je izgorjela u toku drugog svjetskog rata. Vještak konstatuje da se pravo vlasništva i pravo služnosti traži na parcelama bliže opisanim u dispozitivu presude.

Tužitelj nije imao primjedbi na nalaz i mišljenje vještaka dok su tuženi iznijeli primjedbe na nalaz i mišljenje vještaka bliže opisane sa ročišta za glavnu raspravu dana 07.10.2021.godine.

Vještak saslušan pred sudom osim toga navodi da je nakon zaključenj ugovora OPU 666/2021 parcela k.č. broj 321/2 uknjiženja na B. M. M. i da je cijepanjem ove parcele nastala nova parcela k.č. broj 321/7 te da je parcela k.č. broj 321/2 smanjila svoju površinu što je navedeno u rješenju o provedenoj promjeni 02.09.2021. godine i da je parcela k.č. broj 321/7 koja je predmet spora upisana na drugotuenog B. M. u površini od 196 m².

Vještak osim toga navodi da je u pogledu puta za koji se traži pravo služnosti mjerio širinu puta i utvrdio da je predmetni put pošljunčan širine 4 metra.

Svjedoci Sivac Novak, Sivac Jovo, Šaula Vaso, Žabić Marko saglasno u svojim iskazima navode da tužitelj koristi sporni put stalno kao jedini pristupni put do svoje kuće i da tuženi nisu zabranili tužitelju da prolazi tim putem. Osim toga svjedoci navode da je tužitelj na dijelu parcele k.č. broj 321/2 posadio voće i postavio željeznu ogradu i da se prije željezne ograde nalazila stara ograda. Svjedoci navode da je tužitelj prolazio tim putem koji je sada širok oko 2 metra te da sada tim putem ne može proći poljoprivredna mehanizacija odnosno kombajn te da je sporni put sada sužen zbog zapreka na putu.

Svjedok Sivac Novak osim toga navodi u svom iskazu da poznaje parnične stranke jer živi u njihovoj blizini na udaljenosti od 150 metara, da zna da postoji jedan jedini put kojim tužitelj dolazi do svoje kuće, kojim putem je i otac tužitelja dolazio do

svoje kuće, da on ima 70 godina i da pamti kao dijete da je postojao taj put koji je bio normalne širine a sada je sužen jer je neko na put nabacao klade te misli da je normalna širina tog puta 3 m a može biti i 4 m, svjedok osim toga navodi da postoji jedan špic zemlje na kojem je tužitelj posadio voće i koja parcela je bila ograđena od strane tužitelja i da je prvo bila postavljena drvena ograda koja se tu nalazila 50 i više godina a nakon što je tužitelj napravio kuću postavljena je željezna ograda te navodi da je čuo da je isječeno voće i dio ograde i da je to uradio tuženi.

Svjedok Sivac Jovo u svom iskazu navodi da zna da postoji put koji ide od kuće tuženih do kuće tužitelja čija širina je bila 4 m a sada je 2 m i da ne zna kada je put sužen, da mu je poznato da se prije 50 godina odijelio otac tužitelja Budić Čedo koji je koristio taj put nakon što se odijelio te da tužitelju niko nije branio da prolazi tim putem i da to nije činio ni tuženi, poznato mu je da postoje voćke koje je zasadio tužitelj prije 30 do 40 godina te da je nakon toga posadio nove voćke koje je ogradio drvenom ogradom a nakon toga je postavio ogradu na betonskim temeljima i da tu parcelu tužitelj drži u posjedu.

Svjedok ističe da mu je poznato da je tuženi M. B. prije par mjeseci motornom testerom sasjekao par voćaka i isjekao ogradu i kantove i povadio željezne stubove što je vidio kada je dolazio tužitelju i da je ranije tim putem mogao proći kombajn i kamion a sada samo automobil jer na tom putu ima cigle, oluka i raznog otpada.

Svjedok navodi da je nova ograda postavljena prije 40 godina te da tužitelj nikada nije pričao da su ta stabla voćaka na zemlji tuženih i da su to saznali prije godinu i po dana i da to nisu ni znale parnične stranke sve dok nije izašao geometar na lice mjesta te da tužitelju niko nije branio da dolazi do svojih parcela.

Svjedok Šaula Vaso u svom iskazu navodi da poznaje parnične stranke i poznato mu je da sporni put ide do kuće tužitelja i koji je sada širine 2 do 3 m a ranije je bio širi i da se na tom putu sada nalaze razne stvari koje je postavio tuženi M. B. i da sada tužitelj tim putem teže prolazi i da se tim pute prolazi više od 70 godina te svjedok napominje da ima 78 godina i da pamti taj put kao dijete.

Svjedok napominje da mu je poznato da je tužitelj zasadio voće pored svoje kuće prije više od 25 godina te da je zatim postavio drvenu ogradu a nakon toga betonsku ogradu koju je djelimično isjekao tuženi B. M. i da misli da je tuženi postavio te stvari na put jer je među parničnim strankama izbio konflikt zbog te zemlje.

Svjedok Žabić Marko u svom iskazu navodi da poznaje tužitelja koji prolazi spornim putem koji ide od kuće tuženih do kuće tužitelja i da tužitelju niko ne brani da prolazi tim putem i da mu je poznato da je tužitelj posadio voće odmah poslije gradnje svoje kuće.

Tužitelj saslušan u svojstvu parnične stranke navodi, da spornim putem prolazi 60 godina istim pravcem i da niko nije branio prolaz tim putem koji ide pored kuće.

Navodi da su se njegov otac Čedo i stričevi Milan i Branko podijelili i da je njegov otac izišao iz zajednice 1960.godine i da je nakon smrti svog oca Čede koji je umro 1991.godine i koji je koristio taj put, naslijedio kuću i zemlju i da taj put koristi već 60 godina i da širina tog puta iznosi oko 4 metra.

Tužitelj navodi da mu je drugotuženi počeo braniti prolaz tim putem u jesen 2020.godine tako što je stavio klade i cigle na put te mu zaprečava prolaz tim putem kojim prolazi automobilom i traktorom. Navodi da je sporni put održavao ali da ga od jeseni 2020.godine ne održava jer mu to brane tuženi te na tom putu postoji ograda koju je napravio 1972.godine u vidu drvene ograde te da je drugotuženi dio ograde isjekao te da nema drugog puta do prilaza svojoj kući jer se sa druge strane nalazi potok te da je parcelu na kojoj se nalazi voćnjak naslijedio od svog oca, da je taj voćnjak posadjen 1972.godine te da mu niko nije branio da koristi parcelu gdje se nalazi voćnjak i da više tu parcelu na kojoj se nalazi voćnjak ne obrađuje jer je sva uništena. Tužitelj navodi da se na njegovoj parceli nalazi podament sa betonskom ogradom.

Tužena B. R. u svom iskazu navodi da tužitelj i članovi njegove porodice nesmetano prolaze tim putem i da im tuženi nisu nikada branili da prolaze tim putem te se protivi da se odredi pravo prolaza u širini od 4 m, jer bi u protivnom morala rušiti svoju kuću te da širina spornog puta iznosi 2 m i da je sve što je zasadjeno pored potoka Ribarica vlasništvo tuženih. Navodi da je tužitelj preprečio prolaz putem kada je umro B. B., te da su tuženi bili primorani da izvedu geometra zato što tužitelj nije dao da se tu prolazi te da se radi o zemlji i voćnjaku vlasništvo tuženih i da je tužitelj drvenu ogradu napravio na spornoj parceli koja je njihovo vlasništvo i da je tu drvenu ogradu srušio njen sin drugotuženi.

Tužena navodi da je tužitelj znao da su sporne nekretnine vlasništvo tuženih.

Iz izvedenih dokaza proizilazi nesporna činjenica da je tužitelj upisan kao posjednik na nekretninama upisanim u p.l. broj 112 k.o. Lilić sa 1/1 dijela i da je prvotužena B. R. bila upisana kao posjednik sa 1/1 dijela na nekretninama upisanim u p.l. broj 8 K.O. Lilić do zaključenja ugovora o poklonu nekretnina te iz rješenja o provedenoj promjeni od 2.9.2021.godine proizilazi da je na k.č. broj 321/2 i k.č. broj 321/7 upisane kao posjednik sa 1/1 dijela drugotuženi B. M..

Nesporna je činjenica da su prednik tužitelja, tužitelj i prednik tuženih i sami tuženi korisnici spornog puta jer kako to proizilazi iz uvidjaja na licu mjesta nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke i iskaza saslušanih svjedoka navedeni pristupni put je jedini prilaz do kuća tužitelja i tuženih.

Tužitelj u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka geodetske struke zahtjeva na osnovu člana 28. stav 4. u vezi sa članom 37. Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa, da se utvrdi da je putem održaja stekao pravo vlasništva na parceli k.č. broj 327/7 „Potkućnica“ njiva III klase površine 196 m² kao savjestan držalac.

Odredbom člana 28. stav 4. Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa (Službeni list SFRJ broj 6/80 u daljem tekstu ZOOSPO), propisano je da savjestan držalac nepokretne stvari na koju drugi ima pravo svojine stiče pravo svojine na tu stvar održajem, protekom 20 godina, dok je stavom 5. istog člana propisano da nasljednik postaje savjestan držalac od trenutka otvaranja nasljedja i u slučaju kada je ostavilac bio nesavjestan držalac a nasljednik to nije znao niti je mogao znati a vrijeme za održaj počinje teći od trenutka otvaranja nasljedja, dok je odredbom člana 30. propisano da vrijeme za održaj počinje teći onog dana kada je držalac stupio u državinu stvari a završava se istekom posljednjeg dana vremena potrebnog za održaj a u vrijeme potrebno za održaj uračunava se i vrijeme za koje su prethodnici sadašnjih držaoca držali stvar kao savjesni i zakoniti držaoci odnosno kao savjesni držaoci.

Odredbom člana 58 Zakona o stvarnim pravima (službeni glasnik RS 128/04 u daljem tekstu ZSP) propisano je da samostalni držalac stiče održajem pravo svojine na nepokretnosti ako mu je državina zakonita i savjesna a nije pribavljena silom prijetnjom ili zloupotrebom povjerenja istekom 10 godina neprekidnog držanja te da samostalni držalac nepokretnosti čija je državina savjesna stiče održajem svojinu na nepokretnosti istekom 20 godina neprekidnog držanja te da se u vrijeme održaja uračunava i vrijeme za koje su prethodnici sadašnjeg držaoca neprekidno držali stvari kao zakoniti, savjesni, samostalni držaoci odnosno kao savjesni samostalni držaoci.

Sticanje prava svojine održajem se bazira na principu nevršenja prava od strane vlasnika stvari – pasivno držanje vlasnika. Savjesna je državina kada držalac ne zna i ne može da zna da stvar koju drži nije njegova.

U konkretnom slučaju utvrđena je odlučna činjenica koja proizilazi iz iskaza tužitelja, iskaza saslušanih svjedoka Sivac Novaka, Sivac Jove, Šaula Vase i Žabić Marka da je tužitelj više od 20 godina u neposrednoj državini dijela k.č. broj 321/2 u površini od 196 m² koju je vještak geodetske struke Miloš Bajić utvrdio u pismenom nalazu i mišljenju i u skici lica mjesta označio sa k.č. broj 321/7 potkućnica – njiva 3 klase upisane u p.l. broj 8 k.o. Lilić na ime tuženog B. M. na kojoj parceli je tužitelj zasadio razne vrste voćnih stabala i koja je ogradena ogradom na betonskim temeljima.

Proizilazi i iz nalaza i mišljenja i dopune nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke koji konstatuje da su na parceli k.č. broj 321/7 zasađene dvije lijeske, 12 stabala jabuka, 2 višenje i 3 stabla kruške koje su zasađene u dva reda u starosti od 15 do 20 godina te da se na toj parceli nalazi ograda sa betonskim podamentom.

Osim toga vještak navodi uvidom u istorijat upisa da su prilikom autofotogeometrijskog snimanja – uspostave katastra zemljišta i katastarskog operata – posebnog stanja koje je stupilo na snagu 1960 godine parcela k.č. broj 321/2 bila upisana na nosioca domaćinstva, oca tužitelja B. Č. sa 1/1 dijela.

Stoga izvedenim dokazima tužitelj je dokazao da je savjestan držalac na dijelu parcele k.č. broj 321/2 površine 196 m² na kojoj se nalaze posađena stabla voćki i

željezna ograda sa betonski podamentom upisana u p.l. broj 8 k.o. Lilić na ime tuženog B. M. te je dokazao da je ta površina zemljišta u neprekidnoj državini njegovog prednika i oca Č. B. te da je nakon smrti njegovog oca u neprekidnoj državini tužitelja više od 40 godina.

Takođe je izvedenim dokazima utvrđeno da su se u to vrijeme tuženi pasivno držali u pogledu ostvarivanja nekog prava koji izvire iz prava svojine na toj površini te je tužitelj kao posjednik iz takvog ponašanja tuženih kroz vrijeme duže od 20 godina stekao uvjerenje da tužene realizacija tog prava ne interesuje i da tužitelj drži tu stvari kao savjestan posjednik duže od 20 godina.

Sve je to potvrđeno iskazima saslušanih svjedoka Sivac Novaka i Jove, Šaula Vase i Žabić Marka koji su potvrdili navode tužitelja da su on i njegov otac u neprekidnom posjedu parcele od 196 m² na kojoj se nalazi zasađen voćnjak i ograda postavljena i da ih u tom periodu niko nije ometao u posjedu te parcele pa ni tuženi sve do 2020 godine kada je drugotuženi isjekao dio ograde i da je uništena parcela na kojoj se nalazi voćnjak.

Iz iskaza tužitelja proizilazi da je drvena ograda postavljena 1972 godine a i tužena B. R. saslušana u svojstvu parnične stranke je potvrdila navode iz iskaza tužitelja i svjedoka da su tužitelj i njegov prednik nesmetano bili u posjedu parcele sada označene sa k.č. broj 321/7 sve do 2020 godine kada je izbio konflikt između parničnih stranaka.

Iz izvedenih dokaza takođe je utvrđeno da je tužitelj po osnovu nasljedstva iza svoga oca Č. nastavio kontinuitet posjeda na predmetnoj parceli kao savjestan posjednik nesmetano sve do 2020 godine.

Stoga su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi propisani odredbom člana 58 ZSP i na temelju utvrđenog činjeničnog stanja i navedenih zakonskih odredbi u vezi člana 312 ZSP odlučeno je kao u istavu I dispozitiva presude.

Odredbom člana 198 ZSP propisano je da se stvarna služnost zasniva na zakonu održaja ako je držalac povlaštene nepokretnosti pošteno držao izvršavajući njezin sadržaj tokom 20 godina a vlasnik poslužne nepokretnosti nije se tome protivio te su na isti način propisani uslovi za sticanje stvarne služnosti putem održaja odredbom člana 54 ZOSPO.

Tužitelj je dokazao saslušanje parničnih stranaka, saslušanje svjedoka, izvršeni uviđaj na licu mjesta, vještačenje po vještaku geodetske struke, da ima pravo stvarne službenosti, provoza traktorom i drugim poljoprivrednim mašinama i motornim vozilom kao i prolazak pješice preko nekretnina tuženih navedenih u stavu II dispozitiva presude kao poslužnog dobra a u korist nekretnina tužitelja navedenih u stavu II dispozitiva presude kao povlasnog dobra a što je priznala i tužena B. R. koja u svom iskazu navodi da su tužitelji članovi njegove porodice nesmetano prolazili tim putem i da im tuženi nisu nikada branili da prolaze tim putem za koji tužitelj traži da se utvdi prava službenosti osim što se protivi da se odredi pravo prolaza u širini od 4 metra.

Osim toga i tuženi B. M. je na ročištu od 07.06.2021. godine izjavio da nikada nije branio tužitelju da prolazi tim putem.

Uviđajem na licu mjesta je utvrđeno da je taj put u naravi makadamski pošljunčen put i prema nalazu i mišljenju vjštaka goedetske struke sporni puti pravac je jeidni prolaz ka nekretninama tužitelj na kojima ima izgrađene stambene objekte.

Takođe vještak konstatuje da taj put već postoji na terenu, uz desnu obalu potoka Ribarica te isti za prolaz u svoje kuće koriste i tuženi kao i posjednici parcele k.č. broj 321/6 J. N. i V. G. te vještak konstatuje da je na licu mjesta mjerio širinu puta te utvrdio širinu od 4 metra, da je cijela dužina puta pošljunčana osim jednog malog dijela uz potok Ribarica i da na putu postoje vidljivi kolnički tragovi.

Iz iskaza tužitelja prozilazi da je sporni put održavao sve do 2020 godine kada je tuženi B. M. u jesen 2020 godine postavio zapreke u vidu raznog otpada, klada i cigli.

Dakle iz naprijed navedenih dokaza prozilazi da su prednik tužitelja i tužitelj u neprekidnom neometanom posjedu predmetnih nekretnina unazad oko 60 godina što su i sami tuženi priznali navodeći da nikada nisu branili tužitelju i njegovom predniku da prolaze tim putem pa su se stekli uslovi za usvajanje tužbenog zahtjeva iz stava 2 dispozitiva presude uzevši u obzir neprekidni, nesmetani kontinuitet posjeda na predmetnom putu za koji se traži službenost primjenom člana 198 ZSP.

Osim toga, napominje se da ustanovljena službenost prolaza, provoza traktora, poljoprivrednih mašina, putničkim motornih i teretnih vozila i prolaza pješice ne zadire u pravo vlasništva na nekretninama tuženog označenih sa k.č. broj 321/1 i 321/3 upisane u p.l. broj 11 k.o. Lilić već iste predstavljaju ograničeno stvarno pravo na nečijoj stvari koja ovlašćuje svog nosioca da se na određeni način služi tom stvari (poslužna stvari) a njen vlasnik je dužan da to trpi ili nešto propušta.

Uzevši u obzir činjenicu da taj put kao pristup do svoje kuće koriste i tuženi te J. N. i V. G. kao posjednici parcele k.č. broj 321/6 zahtjev tužitelja je stoga opravdan jer osim ovog puta tužitelj nema drugog pristupnog puta do svojih nekretnina kao ni tuženi i J. N. i V. G..

Stoga je primjenom naprijed navedene zakonske odredbe obzirom da su tužitelji i njegov prednik izvršavali sadržaj stvarne službenosti na tom putu tokom više od 20 godina u vezi sa članom 186, 187 i 189 ZSP odlučeno je kao u stavu II dispozitiva presude a sve u skladu sa uputama iz rješenja drugostepenog suda broj 72 0 P 083949 23 Gž od 09.11.2023. godine.

Odluka o troškovima parničnog postupka donesena je primjenom člana 383, 386 stav 1, 387 i 396 ZPP u vezi sa Tarifom o nagradi i naknadi troškova za rad advokata (službeni glasnik RS broj 68/05 u daljem tekstu AT) prema tbr 3, 9, 10 i 12 AT koji se odnose na troškove naknade za sastav tužbe u predmetu broj 72 0 P 083950 20 P u iznosu od 292,00 KM, naknada za sastav tužbe u ovosudnom predmetu u iznosu od 234,00 KM,

troškovi zastupanja dana 03.02.2021 godine u iznosu od 117,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 28.10.2021. godine u iznosu od 292,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 09.03.2022. godine u iznosu od 292,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 07.06.2022. godine u iznosu od 292,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 07.09.2022. godine u iznosu od 292,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 07.10.2022. godine u iznosu od 292,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 02.11.2022. godine u iznosu od 292,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 06.12.2022. godine u iznosu od 292,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 26.12.2022. godine u iznosu od 234,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 20.08.2024. godine u iznosu od 292,00 KM, naknada za sastav žalbe u iznosu od 438,75 KM, nagrada za vrijeme (12 sati x 87,50 KM) i pripreme u iznosu od 1.050,00 KM, troškovi vještačenja u iznosu od 400,00 KM sa uračunatim PDV od 17 % prema priloženom PDV uvjerenju što sve ukupno čini iznos od 2.394,00 KM.

Sudija

Predrag Kasagić

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba OKRUŽNI SUD U BANJOJ LUCI u roku od 30 dana od dana prijema iste. Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za Sud i protivnu stranku.